

Göncz Gábor, 1963/H
geofizikus

„Ne légy szeles.
Bár munkádon más keres,
dolgozni csak pontosan, szépen,
ahogy a csillag megy az égen,
úgy érdemes.”
(József Attila)

Nagyon megtisztelő volt számomra a Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület elnökének, *Tokár János atyának* a felkérése. Nem vagyok ugyanis híres, országosan ismert ember, csupán egy a sok közül, aki egész családjával együtt nagyon sokat köszönhet a ferenceseknek. Remélem, ez az alábbiakból kiderül.

Az idősebb generációhoz tartozom, hiszen 1963-ban érettségiztem. Érdekes és nehéz is számomra összefoglalni a személyes múltamat úgy, hogy az mást is, főleg a fiatalokat érdekelje, és valami haszna is legyen.

Életemet, mint sokunkét akkor, lényegesen érintették a történelem fordulatai. 1945-ben születtem. Édesapám a MAORT vállalatnál dolgozott 1943-tól a Zala megyei Bázakerettyén vegyészként. Megbecsült szakember volt a háború utáni években is, a kémiai laboratóriumot vezetve aktívan részt vett a kőolajbányászat miatt ipartelepévé vált zalai falu társadalmi életében. Itt végeztem az általános iskolát. Ez az iskola olyan színvonalú volt, hogy a kitűnő tanulmányi eredményemet a gimnáziumban is meg tudtam tartani. Igaz, hogy ez nehéznek bizonyult. Csodálatos szabadságban éltünk mi, gyerekek az akkori határsávban. Szabadon járhattuk a csodálatos erdőket és nyaranta mezítláb élveztük a vég nélküli focizást, strandolást és az indiánosdit.

1956 alapvetően változtatta meg a gyermekkori idillt. Már korán éreztem, hogy a valóság és az iskolai, politikai propaganda közt feszültség van. Édesapámat '56 novemberében megválasztották a munkástanács elnökének. Ennek lett a következménye, hogy '57 júliusában internálták, majd '58-ban (vétkesen) 4 évre ítélték. Megjárta Tököl, Nagykanizsa, Zalaegerszeg, majd végül Márianosztra börtöneit...

Az ötgyerekes család kereső nélkül maradt. Ahogy az Ady-vers is mondja, ez „*történelmi lecke fiúknak*”. Gyerekként bele kellett látnom a felnőttek valós világába és az élet nehéz kérdéseibe. Később nem vált ez káromra! Apám végül '59 augusztusában szabadult két év börtön után – amnesziával. Abban az évben jelentkezni kellett továbbtanulásra. Az iskolám igazgatója azt mondta, hogy ne is gondoljak gimnáziumra vagy technikumra. Hogyan tovább?

Itt lépett be életembe egy egykori ferences diák, aki akkor a telep lelkésze volt, Szilávik Andor. Ő irányított a gimnáziumba, és Ő vállalta az anyagi terheket a család helyett. Életem egyik legboldogabb napja volt, amikor megtudtam, hogy felvettek.

Nagy élmény volt számomra – aki egy kis zalai településről jöttem – a gimnázium: a szerzetes tanárok, a sokfelől érkezett diákok, a kollégiumi napirend, a csukló, a kimenők és az estéknént gyakorlatozó szertornászok.

Komolyan fogtam fel helyzetemet, azaz, hogy „más pénzén” tanulok. Emiatt is igyekeztem minden tárgyból, még a számomra nem túl érdekesekből is a maximumot elérni. A jó alapoknak köszönhetően sikerült is. Most visszagondolva a gimnáziumi évekre sokszor jut eszembe a szürke égbolt. Nem voltam igazán felszabadult diák, bár sikeres voltam a tanulásban és a sportban is, alapvetően a kötelességtudás hajtott. A kitűnő tanárok közül kiemelem Zalán atyát, aki az orosz, a latin mellett rávett a német, az angol és a gépírástanulásra is. A későbbiekben a nyelvek a kiküldetésem során nagy előnyt jelentettek. A harmadik évtől kezdődően gondoltam arra, hogy pap leszek én is, bár senki nem tanácsolta. Az érettségi után felvettek az érseki szemináriumba, ahol csodálatos diáktársakat és tanárokat ismertem meg. Egy év után azonban úgy éreztem, hogy nem ez az én utam. Nehéz döntés volt...

A családjunk anyagi helyzete miatt nem gondolhattam mindjárt egyetemre. Műszerésztanulóként az MMG-ben kezdtem dolgozni. Jó volt a szakmunkások közt is, de éreztem, hogy többre kell vállalkoznom. Fizikus előképzőre kezdtem járni az ELTE-n. Három évvel az érettségi után felvettek a geofizikus szakra. A felvételin Sándor atya is szóba került, ismerték. Az ő fizikaórái és kísérletei nagy

segítségemre voltak. Sokat köszönhetek felejthetetlen igazgatónk, Hajdú Pál atya matematika tanításának is. 1971-ben kaptam meg az okleveletem geofizikából, mely tudomány a matematikán és fizikán alapul.

A geofizika elméleti ága alap kutatásokat végez (Föld alakja, belső szerkezete, földrengések, a Föld mágneses, elektromos, gravitációs tere, földközeli térségek stb.), a másik ága az ún. alkalmazott geofizika a nyersanyagok kutatását végzi fizikai módszerekkel. Engem ez a gyakorlati rész érdekelt jobban.

Az angol szakirodalomból hamar megtudtam, hogy a kőolaj kutatási módszerek közül a leghatásosabb a szeizmikus módszer. Erre költik a világon az összes kutatási pénz 90 százalékát. Ekkor hideg fejjel döntöttem, hogy ezzel fogok foglalkozni. Nem volt rossz döntés, ebből éltünk meg a későbbiekben. Olajipari munkaviszonyom több mint 43 év. Igen szerencsés volt a választásom, mert még most is örömet találok munkámban.

Szeretném itt hangsúlyozni a fiatalok részére, hogy pályaválasztáskor a társadalom valós szükségleteire figyeljenek!

A politikai, vallási véleménykülönbségeket jó esetben felülírja a szakmai tudás. Ezt tapasztaltam a '70-es, '80-as években, sohasem kellett a meggyőződésemet, világnézetemet megtagadni, mégis küldtek először a KGST országokba, majd a széles világba a szakmát művelni. Már a pályám elején elhatároztam, hogy szürke eminenciásnak lenni stabilabb dolog, mint főnöknek. Főnökök jöttek, mentek, szervezetek, vállalatok átalakultak, de a szakmámra és a tudásomra mindig szükség volt. Ehhez az is hozzátartozik, hogy szerencsém is volt, mert sokáig a szakma fejlesztői között dolgozhattam. Rendszeresen olvastam angol, orosz nyelven a szakma legjobb folyóiratait, könyveit. Ezzel komoly előnyre lehetett szert tenni a lustábbakkal szemben.

1971-ben megnősültem és hamarosan négy gyermekről kellett gondoskodnunk, akiket igyekeztünk a ferences gimnáziumban kapott értékek szerint nevelni. Mind a négyen a szentendrei Ferences Gimnáziumban érettségiztek, és lányaink onnan kapták férjüket. Pályájuk különböző, az élet nem könnyű ma sem. Nagy örömünkre 16 unokánk van és ez újabb kihívásokat ad számunkra.

Visszatekintve, úgy érzem, hogy a nehéz kezdetek után bőségesen megáldott bennünket az Isten. Ezt kívánom Mindnyájunknak!